EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 20.7.2010
KOM(2010) 372 v konečnom znení

2010/0220 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY

o štátnej pomoci na zatvorenie uhoľných baní neschopných konkurencie

{SEK(2010) 850}
{SEK(2010) 851}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Kontext návrhu

Pomoc EÚ pre čiernouhoľný priemysel sa riadi nástrojom určeným pre tento sektor: nariadením Rady (ES) č. 1407/2002 z 23. júla 2002 o štátnej pomoci pre uhoľný priemysel[1] (ďalej len „nariadenie o uhlí“).

Nariadeniu o uhlí skončí účinnosť 31. decembra 2010. Pri neexistencii nového právneho rámca, ktorý umožňuje udeliť uhoľnému priemyslu určité osobitné druhy štátnej pomoci, by členské štáty mohli udeľovať pomoc iba v rámci obmedzení stanovených všeobecnými pravidlami štátnej pomoci, ktoré sa vzťahujú na všetky sektory.

V porovnaní s nariadením o uhlí všeobecné pravidlá štátnej pomoci značne znižujú možnosti udeliť štátnu pomoc uhoľnému priemyslu, a to predovšetkým, no nie výlučne, pokiaľ ide o pomoc na výrobu. Niektoré členské štáty však musia čeliť veľmi vysokým nákladom na výrobu v porovnaní so súčasnými a predpokladanými cenami na svetovom trhu, a preto v súčasnosti nemajú a v budúcnosti veľmi pravdepodobne nebudú mať ekonomicky konkurencieschopnú výrobu čierneho uhlia.

Dotované uhlie má len okrajový vplyv na bezpečnosť dodávok energie na úrovni EÚ (hoci na úrovni jednotlivých členských štátov sa situácia rôzni). Malý podiel dotovaného čierneho uhlia na celkovej energetickej skladbe v EÚ výrazne obmedzuje schopnosť takýchto dotácií kompenzovať prerušenie dodávok, či už v prípade uhlia alebo iných zdrojov energie. Podiel dotovaného uhlia na výrobe elektrickej energie v EÚ je iba 5,1 %. Keď sa zohľadní len pomoc na pokrytie výrobných strát, tento údaj sa zníži na 1,4 % (aj keď v prípade jednotlivých členských štátov môže byť vyšší).

No keďže po skončení účinnosti nariadenia o uhlí budú niektoré členské štáty nútené pristúpiť k zatvoreniu svojich čiernouhoľných baní, budú sa musieť vyrovnať s jeho sociálnymi a regionálnymi následkami. Vzhľadom na regionálnu koncentráciu uhoľných baní (napr. v oblasti Ruhrgebiet v Nemecku, v severozápadnom Španielsku, v údolí Jiu v Rumunsku) by mohlo mať súbežné zatvorenie baní výrazný sociálny dosah. Po započítaní pracovných miest aj v súvisiacich sektoroch môže byť ohrozených až 100 000 pracovných miest. Okamžité zatvorenie baní, ku ktorému by mohlo dôjsť po náhlom zrušení dotácií, by nadmerne zaťažilo regionálne trhy práce veľkým počtom prepustených baníkov, ktorých nie je možné rýchlo znovu zamestnať v iných výrobných odvetviach, a preto existuje riziko, že sa stanú dlhodobo nezamestnanými.

Pokiaľ ide o životné prostredie, takisto treba vziať do úvahy, že zatvorenie bane si vyžaduje prijatie súboru opatrení na asanáciu ťažobnej lokality, napríklad odstránenie ťažobných zariadení, vyčistenie lokality, podpovrchové bezpečnostné práce, odstránenie odpadových vôd atď.. V prípade, že by podnik pokračoval v ťažobných a iných hospodárskych činnostiach, štátne financovanie by mohlo predstavovať štátnu pomoc a ostatné činnosti podniku by mohli byť ohrozené, pokiaľ by podnik musel tieto náklady znášať sám.

Cieľom tohto návrhu je poskytnúť členským štátom právny rámec, ktorý im umožní efektívnejšie čeliť možným nepriaznivým vplyvom zatvárania baní, ktoré môžu nasledovať

[1] Ú. v. ES L 254, 2.8.2002, s. 1.

po postupnom zrušení dotácií najmä v sociálnej a environmentálnej oblasti, pri súčasnom minimalizovaní narušení hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

2. Verejné konzultácie

Komisia uskutočnila v dňoch 13. mája až 15. júla 2009 verejnú internetovú konzultáciu. V tomto zmysle útvary Komisie na svojich webových stránkach vydali konzultačný dokument, v ktorom opísali daný problém, ciele a rôzne možnosti politík, ku ktorým sa zainteresované subjekty mohli vyjadriť. Okrem toho na plenárnom zasadnutí 4. júna 2009 prebehli konzultácie s **Výborom pre sociálny dialóg v ťažobnom priemysle**.

Komisia dostala 60 príspevkov.

Sociálni partneri uhoľného priemyslu a priemyslu ťažobnej techniky prevažne zastávajú pokračovanie súčasných kategórií štátnej pomoci povolených v nariadení o uhlí. Vyzývajú k vytvoreniu nového režimu EÚ pre štátnu pomoc na znižovanie aktivity, ako aj pomoc na zatváranie baní a zdedené záväzky.

Naopak, organizácie na ochranu životného prostredia nesúhlasia s osobitným režimom štátnej pomoci pre sektor uhlia. Dôvodia tým, že štátna pomoc na ťažbu uhlia má negatívny vplyv na výrobu energie z čistých, udržateľných a obnoviteľných zdrojov a nemotivuje k efektívnemu využívaniu energie a úsporám. Navyše tvrdia, že v sektore obnoviteľných zdrojov energie možno vytvoriť viac pracovných miest, ako by sa zrušilo v sektore uhlia.

Vlády väčšiny členských štátov ťažiacich uhlie sa zasadzujú za predĺženie súčasného nariadenia o uhlí alebo za prijatie nového nariadenia, ktoré by umožnilo poskytovať aspoň časť z pomoci, ktorá sa v súčasnosti udeľuje. Niekoľko členských štátov ťažiacich uhlie nevyjadrilo výraznejšie obavy, či už preto, lebo už dnes neposkytujú štátnu pomoc, alebo preto, že sú presvedčené, že všeobecné pravidlá štátnej pomoci budú na poskytovanie podpory ich uhoľnému priemyslu dostatočné.

3. Posúdenie vplyvu

Európska komisia posúdila rôzne možnosti politík, ktoré sa zaoberajú možnými nepriaznivými účinkami zatvárania baní, ku ktorým môže dôjsť po postupnom zrušení dotácií, a to najmä v sociálnej a environmentálnej oblasti.

Možnosť 1: Základný scenár

Podľa základného scenára by Komisia nenavrhla nový právny nástroj určený pre sektor, ktorý by bol platný po skončení účinnosti nariadenia o uhlí. Na sektor čierneho uhlia by sa od roku 2011 vzťahovali iba všeobecné pravidlá štátnej pomoci.

Možnosť 2: Usmernenia Komisie

Podľa možnosti 2 by Komisia prijala usmernenia založené na článku 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), podobné tým, ktoré sa prijali v lodiarskom a oceliarskom sektore a ktoré by členským štátom umožnili udeľovať výlučne pomoc na pokrytie platieb uhoľných podnikov prepusteným pracovníkom alebo pracovníkom, ktorí prijali možnosť predčasného odchodu do dôchodku v dôsledku zatvorenia baní, nákladov na poradenstvo pre takýchto pracovníkov a nákladov na odborné preškolenie. Pomoc sa môže použiť aj na pokrytie nákladov na dokončenie existujúcich zmlúv

(na maximálne 6 mesiacov) alebo nákladov súvisiacich so zrušením takýchto zmlúv, podľa toho, ktoré z týchto dvoch druhov nákladov sú nižšie. Okrem toho môže pokrývať výdavky na bezprostredné vyčistenie a asanáciu ťažobnej lokality, ale nemôže pokrývať niekedy značné sumy na asanáciu podzemných priestorov, keďže jej rozsah a trvanie (niekedy neukončiteľné) by presiahli možnosti, na ktoré oprávňuje článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ.

Možnosť 3: Nariadenie Rady umožňujúce časovo obmedzenú prevádzkovú pomoc (pomoc na zatvorenie)

Podľa možnosti 3 by Komisia navrhla nariadenie Rady na základe článku 107 ods. 3 písm. e) ZFEÚ. Toto nariadenie by umožnilo členským štátom udeliť postupne sa znižujúcu prevádzkovú pomoc zameranú na pokrytie súčasných výrobných strát, pokiaľ je spojená s organizovaným ukončením činností v rámci riadne vymedzeného plánu zatvorenia bane (týka sa iba baní, ktoré už v súčasnosti existujú). Išlo by o postupné odstavovanie prevádzkovej pomoci počas obdobia maximálne 10 rokov.

Možnosť 4: Nariadenie Rady umožňujúce, aby sa pomoc použila na pokrytie mimoriadnych nákladov (zdedené sociálne a environmentálne záväzky)

Podľa možnosti 4 by Komisia navrhla nariadenie Rady na základe článku 107 ods. 3 písm. e) ZFEÚ. Toto nariadenie by umožnilo členským štátom udeliť pomoc na pokrytie sociálnych a environmentálnych nákladov spojených so zatvorením uhoľných baní, medzi ktoré patria dávky sociálneho zabezpečenia a náklady súvisiace s asanáciou bývalých ťažobných priestorov, ako je vymedzené v prílohe k súčasnému nariadeniu o uhlí.

Možnosť 5: Kombinácia možností 3 a 4

Podľa možnosti 5 by Komisia navrhla nariadenie Rady na základe článku 107 ods. 3 písm. e) ZFEÚ, podľa ktorého môžu členské štáty udeliť pomoc na zatvorenie (ako je uvedené v možnosti 3), ako aj pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov (ako je uvedené v možnosti 4).

Možnosť 6: Predĺženie účinnosti súčasného nariadenia o uhlí o 10 rokov

Podľa možnosti 6 by Komisia navrhla Rade, aby predĺžila účinnosť nariadenia Rady č. 1407/2002 v jeho súčasnej podobe o ďalších 10 rokov, t. j. až do konca roka 2020. Od možnosti 5 by sa to líšilo v tom, že by sa zrušil podmienený vzťah medzi zatvorením bane a možnosťou udeliť investičnú pomoc.

Rôzne možnosti boli porovnané na základe predpokladu, že príslušné členské štátny by naozaj udelili pomoc povolenú na základe príslušných možností. Pravidlá štátnej pomoci určené pre sektor stanovujú iba možnosť – nie povinnosť – poskytnúť štátnu pomoc; posúdenie vplyvu nemôže mať vplyv na rozhodnutia, ktoré prijmú členské štáty v súvislosti so štátnou pomocou.

Z **hospodárskeho** hľadiska sa zdá, že možnosť 2 je uprednostňovanou možnosťou pred základným scenárom, pokiaľ ide o zmiernenie priameho hospodárskeho vplyvu na najviac dotknuté regióny a výrobné odvetvia. Zároveň je vítanejšia ako možnosti 3 až 5 z hľadiska minimalizácie dosahov na hospodársku súťaž.

V **sociálnej** oblasti prináša najpriaznivejšie výsledky v porovnaní so základným scenárom možnosť 5. Kombinácia postupného zatvárania baní, maximálneho využívania (skorých)

odchodov do dôchodku s dodatočnou podporou formou poradenstva a preškoľovania účinne znižuje nepriaznivý sociálny dosah zatvárania baní v dotknutých regiónoch. Hoci nepodporuje vytvorenie stálych pracovných miest, priamo rieši problém sociálneho dosahu zatvárania baní, ktorý sa geograficky sústreďuje v niekoľkých regiónoch.

Z environmentálneho hľadiska sú možné vplyvy značne neurčité. Hoci bezprostrednému prostrediu baní by určite prospelo okamžité alebo takmer okamžité zastavenie výroby (možnosti 1, 2 a 4), obraz je neurčitý, pokiaľ ide o celosvetové emisie skleníkových plynov, keď sa zohľadnia emisie zo spaľovania uhlia pri výrobe elektrickej energie. Táto neistota vyplýva z vysokej miery nahradenia domáceho uhlia dovezeným uhlím. Hoci by nešlo o 100 % nahradenie, rozdiel medzi možnosťami politík by závisel od odchýlok vnútroštátnych politík ohľadne uprednostnenia prechodu na iné zdroje energie. Napokon vzhľadom na miestny dosah si treba uvedomiť, že možnosť 5 zabezpečuje financovanie asanácie ťažobných lokalít a postupné zatváranie baní umožňuje lepšie zohľadniť prípravy, ktoré je potrebné vykonať v značnom predstihu pred zatvorením bane.

V posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že žiadnu z možností politík nemožno objektívne bez výhrad uprednostniť. Možnosti 2 a 5 sa javia ako najvhodnejšie na dosiahnutie cieľa, ktorým je zmiernenie dosahu zatvárania baní, a súčasne zohľadňujú rôzne právne obmedzenia uložené v článku 107 ods. 3 písm. c) a článku 107 ods. 3 písm. e), a to najmä zákaz udelenia prevádzkovej pomoci podľa písm. c).

Pokiaľ ide o jednoduché predĺženie účinnosti súčasného nariadenia o uhlí (možnosť 6), minulé skúsenosti s vykonávaním tohto nariadenia preukázali, že postupné znižovanie a súvisiace podmienky sú príliš mierne na to, aby zabezpečili účinnú reštrukturalizáciu uhoľného priemyslu. Naopak, členské štáty by sa mohli odkloniť od politického cieľa jednoducho tým, že by naďalej poskytovali pomoc na výrobu baniam neschopným konkurencie bez jasného záväzku bane zatvoriť. Z toho vyplýva, že tie isté banské podniky by k novému dátumu skončenia účinnosti nariadenia o desať rokov mohli byť stále neschopné konkurencie. Hlavný problém neschopnosti konkurovať by sa nevyriešil, iba odložil.

Na základe výsledkov posúdenia vplyvu sa Komisia rozhodla navrhnúť nové nariadenie Rady vychádzajúce z možnosti 5. Zatváranie baní bude mať naozaj silný sociálny dosah sústredený do niekoľkých regiónov EÚ, preto je potrebné zabezpečiť primerané prechodné obdobie. V tomto prechodnom období sa na primerané a postupné vyraďovanie z prevádzky bude musieť použiť prevádzková pomoc. Z právnych dôvodov rozpracovaných ďalej v texte možno tento cieľ dosiahnuť len prostredníctvom nariadenia Rady založeného na článku 107 ods. 3 písm. e). V súvislosti s následkami hospodárskej a finančnej krízy a deklarovaným úmyslom Komisie intenzívnejšie sa zamerať na sociálny rozmer tvorby európskych politík prispeje ďalší nástroj členských štátov na zmiernenie sociálneho a regionálneho dosahu zatvárania baní k zlepšeniu sociálnej súdržnosti európskych regiónov.

4. Právne prvky návrhu

V zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo poskytovanie určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, ak nie je v zmluve ustanovené inak.

V článku 107 ods. 2 ZFEÚ sa ustanovuje, že niektoré druhy pomoci sú automaticky zlučiteľné s vnútorným trhom. V článku 107 ods. 3 ZFEÚ sa uvádza zoznam druhov pomoci, ktoré Komisia môže vyhlásiť za zlučiteľné s vnútorným trhom. Zvlášť zaujímavý je článok 107 ods. 3 písm. c), v ktorom sa ustanovujú výnimky pre štátnu pomoc poskytnutú na podporu rozvoja určitých oblastí hospodárstva, kde takáto pomoc neovplyvňuje podmienky obchodovania v rozsahu, ktorý odporuje záujmu EÚ.

V článku 107 ods. 3 písm. e) sa ustanovuje, že iné kategórie pomoci zlučiteľné s vnútorným trhom možno spresniť v rozhodnutí Rady, ktoré na návrh Komisie schváli kvalifikovanou väčšinou.

Podľa odhadu Komisie druh štátnej pomoci ustanovený v tomto návrhu, najmä pokiaľ ide o vysokú sumu prevádzkovej pomoci na dlhé obdobie, presahuje možnosti, ktoré ponúka článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ. Preto Komisia navrhuje Rade, aby využila článok 107 ods. 3 písm. e) na vymedzenie kategórií štátnej pomoci v sektore čierneho uhlia, ktoré by Komisia mohla vyhlásiť za zlučiteľné so štátnou pomocou.

5. Vplyv na rozpočet

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

6. Podrobné vysvetlenie návrhu

Komisia navrhuje, aby sa režim štátnej pomoci určený pre tento sektor považoval za prechodný režim pred plným uplatnením všeobecných pravidiel štátnej pomoci v sektore (čierneho) uhlia.

Okrem možností, ktoré poskytujú všeobecné pravidlá štátnej pomoci, návrh dáva možnosť vyhlásiť dva druhy pomoci pre čiernouhoľný priemysel za zlučiteľné s vnútorným trhom: pomoc na zatvorenie a pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov.

Pomoc na zatvorenie

Pomoc na zatvorenie je prevádzková pomoc zameraná na pokrytie súčasných výrobných strát výrobných jednotiek, ktoré sa majú zatvoriť. Umožňuje postupné zatváranie uhoľných baní neschopných konkurencie.

Tento druh pomoci možno udeliť iba uhoľným baniam, ktoré sa majú definitívne zatvoriť. Preto sa pomoc postupne znižuje a v prípade, že nedôjde k zatvoreniu príslušnej bane, sa musí vrátiť. Takúto pomoc možno udeliť len tým výrobným jednotkám, ktoré boli v prevádzke pred tým, ako Komisia predložila svoj návrh.

Z rozhovorov s dotknutými členskými štátmi vyšlo najavo, že neočakávané udalosti môžu vyvolať potrebu dočasnej stabilizácie alebo zvýšenia dotácií z jedného roka na druhý, aby sa umožnilo uhoľným baniam pokračovať v činnosti až do plánovaného dňa zatvorenia. Preto sa Komisia rozhodla mierne sa odkloniť od jednej z podmienok opísaných v možnosti 5 správy o posúdení vplyvu: zatiaľ čo celková povinnosť výrazného poklesu sa zachová, navrhuje mieru znižovania vymedziť pre po sebe nasledujúce 15-mesačné obdobia (namiesto ročných období). Navrhuje nastaviť mieru znižovania na minimálne 33 % medzi dvomi 15-mesačnými obdobiami a maximálne trvanie plánu ukončenia činnosti na 4 roky.

Návrh zároveň obsahuje záruky, aby sa predišlo nadmernej kompenzácii a obmedzili možné narušenia hospodárskej súťaže na trhoch s energiou.

Pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov

Takáto pomoc sa zameriava na pokrytie nákladov, ktoré nesúvisia s bežnou výrobou a ktoré vznikajú pri zatváraní baní ako tzv. sociálne a environmentálne zdedené záväzky. Príloha k navrhovanému nariadeniu obsahuje vyčerpávajúci zoznam kategórií nákladov, ktoré možno pokryť.

Procesné ustanovenia

Návrh obsahuje procesné ustanovenia veľmi podobné procesným ustanoveniam nariadenia Rady (ES) č. 1407/2002, ktoré predovšetkým objasňujú, akým spôsobom sa má takáto pomoc oznamovať Komisii, aby tá mohla pred vydaním povolenia uskutočniť jej dôkladné posúdenie.

2010/0220 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY (ES) č. .../...

o štátnej pomoci na zatvorenie uhoľných baní neschopných konkurencie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 107 ods. 3 písm. e),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po predložení návrhu právneho predpisu parlamentom jednotlivých štátov,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu[2],

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[3],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[4],

keďže:

(1) Nariadeniu Rady (ES) č. 1407/2002[5] z 23. júla 2002 o štátnej pomoci pre uhoľný priemysel skončí platnosť 31. decembra 2010.

(2) Malý podiel dotovaného uhlia na celkovej energetickej skladbe už neopodstatňuje zachovanie takýchto dotácií určených na zabezpečenie dodávok energie na úrovni Únie.

(3) Politiky Únie zamerané na podporu obnoviteľných a nízkouhlíkových fosílnych palív na výrobu energie nenachádzajú opodstatnenie pre nepretržitú podporu uhoľných baní neschopných konkurencie. Kategórie pomoci, ktoré sa povoľujú v nariadení (ES) č. 1407/2002, by sa preto nemali zachovať natrvalo.

(4) Keďže však chýbajú pravidlá štátnej pomoci určené pre daný sektor, budú sa na uhlie vzťahovať len všeobecné pravidlá štátnej pomoci. V tejto súvislosti uhoľné bane neschopné konkurencie, ktoré v súčasnosti čerpajú pomoc v zmysle nariadenia (ES) č. 1407/2002, už nemusia byť oprávnené na čerpanie pomoci a možno budú nútené ukončiť prevádzku.

---

2 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
3 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
4 Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].
5 Ú. v. ES L 205, 2.8.2002, s. 1.

(5) Bez toho, aby boli dotknuté všeobecné pravidlá štátnej pomoci, členské štáty by mali mať možnosť zmierniť sociálne a regionálne dôsledky zatvárania takýchto baní, pod čím sa rozumie organizované ukončenie činností podľa plánu trvalého zatvorenia bane a/alebo financovanie mimoriadnych nákladov, najmä zdedených záväzkov.

(6) Toto nariadenie pokrýva prechod sektora uhlia od pravidiel určených len pre tento sektor k všeobecným pravidlám štátnej pomoci, ktoré sa uplatňujú na všetky sektory.

(7) Aby bolo narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu spôsobené pomocou čo najmenšie, takáto pomoc by sa mala postupne znižovať a mala by byť striktne obmedzená na výrobné jednotky, ktoré sa majú natrvalo zatvoriť.

(8) Na zmiernenie negatívneho vplyvu pomoci pre uhlie na životné prostredie by členské štáty mali predložiť plán primeraných opatrení, napríklad v oblasti efektívneho využívania energie, obnoviteľných zdrojov energie alebo zachytávania a ukladania oxidu uhličitého.

(9) Podniky by mali byť oprávnené aj na pomoc pokrývajúcu náklady, ktoré sa v súlade s bežnou účtovnou praxou nedotýkajú priamo výrobných nákladov. Takáto pomoc je určená na pokrytie mimoriadnych nákladov, ktoré vzniknú v súvislosti so zatváraním výrobných jednotiek. S cieľom predísť neopodstatnenému prínosu pre podniky, ktoré zatvoria len niektoré zo svojich ťažobných lokalít, dotknuté podniky by si mali viesť samostatné účtovníctvo pre každú výrobnú jednotku.

(10) Pri plnení svojej úlohy by Európska komisia mala zabezpečiť stanovenie, zachovanie a dodržiavanie štandardných podmienok súťaže. S ohľadom najmä na trh s elektrinou by pomoc uhoľnému priemyslu nemala ovplyvniť výrobcov elektriny pri výbere zdrojov zásobovania primárnou energiou. Preto by sa ceny a množstvá uhlia mali slobodne dohodnúť medzi zmluvnými stranami na základe prevažujúcich podmienok na svetovom trhu.

(11) Uplatňovaním tohto nariadenia sa nevylučuje, že pomoc pre uhoľný priemysel môže byť zlučiteľná s vnútorným trhom z iných dôvodov;

(12) Komisia by mala posúdiť opatrenia oznámené na základe tohto nariadenia a prijať rozhodnutia v súlade s požiadavkami nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES[6].

[6] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

ODDIEL I

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú nasledujúce vymedzenia pojmov:

a) „uhlie“ je vysokokvalitné, strednekvalitné a nízkokvalitné uhlie kategórie A a B v zmysle medzinárodného kodifikačného systému pre uhlie, ktorý ustanovila Hospodárska Komisia OSN pre Európu[7];

b) „zatvorenie“ znamená trvalé ukončenie výroby a predaja uhlia;

c) „plán zatvorenia“ je plán zostavený členským štátom, v ktorom sa stanovujú opatrenia vedúce k definitívnemu zatvoreniu jednotiek vyrábajúcich uhlie;

d) „jednotka vyrábajúca uhlie“ je podpovrchová alebo povrchová uhoľná baňa a súvisiaca infraštruktúra schopná produkovať netriedené uhlie nezávisle na ostatných častiach podniku;

e) „uhoľný rok“ je kalendárny rok alebo iné 12-mesačné obdobie, ktoré slúži ako referencia pre zmluvy uzatvárané v uhoľnom priemysle;

f) „výrobné náklady“ sú celkové náklady súvisiace s bežnou výrobou, ktoré zahŕňajú ťažbu uhlia, operácie na úpravu uhlia, najmä umývanie, rozdelenie podľa veľkostí, roztriedenie a prepravu na miesto dodania, bežný odpis a trhové úrokové sadzby z požičaného kapitálu.

g) „straty z bežnej výroby“ sú kladný rozdiel medzi nákladmi na výrobu uhlia a predajnou cenou pri dodaní slobodne dohodnutou medzi zmluvnými stranami na základe podmienok prevažujúcich na svetovom trhu.

h) „dovoz uhlia“ je každá zásielka produktov z uhlia s pôvodom v tretej krajine, ktorá vstupuje na colné územie Spoločenstva na účely iné, ako je preprava, a ktorá je určená na výrobu elektriny alebo na zásobovanie koksovacích pecí členského štátu.

---

[7] Medzinárodný systém kodifikácie strednekvalitného a vysokokvalitného uhlia (1998). Medzinárodná klasifikácia uhlia v uhoľných slojoch (1998) a Medzinárodný systém pre kodifikáciu uhlia nízkej kvality (1999).

ODDIEL II

ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI

Článok 2

Zásada

1. V súvislosti s konečným zatváraním baní neschopných konkurencie možno pomoc pre uhoľný priemysel považovať za zlučiteľnú s riadnym fungovaním vnútorného trhu, pokiaľ je v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

2. Pomoc pokrýva len náklady súvisiace s uhlím použitým na výrobu elektriny, spoločnú výrobu tepla a elektriny, výrobu koksu a paliva pre vysoké pece v oceliarskom priemysle, pokiaľ k tomuto využívaniu dochádza v Únii.

Článok 3

Pomoc na zatvorenie

1. Pomoc podniku zameranú osobitne na pokrytie strát z bežnej výroby jednotiek vyrábajúcich uhlie možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom len vtedy, ak spĺňa tieto podmienky:

a) prevádzka dotknutých výrobných jednotiek tvorí súčasť plánu zatvorenia, ktorý sa má uskutočniť najneskôr do 1. októbra 2014;

b) k zatvoreniu dotknutých výrobných jednotiek musí dôjsť v súlade s plánom zatvorenia;

c) oznámená pomoc nepresiahne rozdiel medzi predvídateľnými výrobnými nákladmi a predvídateľným príjmom za uhoľný rok; skutočne vyplatená pomoc podlieha ročnej korekcii na základe skutočných nákladov a príjmov vykonanej najneskôr do konca výrobného roka nasledujúceho po roku, pre ktorý sa poskytla pomoc;

d) výška pomoci na jednu tonu ekvivalentu uhlia nesmie spôsobiť nižšie ceny uhlia z Únie pri dodaní než sú ceny uhlia podobnej kvality z tretích krajín;

e) dotknuté výrobné jednotky museli byť v prevádzke k 1. decembru 2009;

f) celková suma pomoci na zatvorenie udelená zo strany členského štátu ktorémukoľvek konkrétnemu podniku sa musí postupne znižovať, pričom pokles medzi dvomi 15-mesačnými obdobiami nesmie byť menší ako 33 percent pomoci poskytnutej v prvom 15-mesačnom období plánu zatvorenia;

g) celková suma pomoci na zatvorenie pre uhoľný priemysel členského štátu nesmie presiahnuť v žiadnom roku nasledujúcom po roku 2010 sumu pomoci poskytnutej

týmto členským štátom a schválenej Komisiou v súlade s článkami 4 a 5 nariadenia (ES) č. 1407/2002 na rok 2010.

h) členský štát musí predložiť plán opatrení zameraných na zmiernenie vplyvu využívania uhlia na životné prostredie, a to napríklad v oblasti efektívneho využívania energie, obnoviteľných zdrojov energie, alebo zachytávania a ukladania oxidu uhličitého. Zahrnutím opatrení predstavujúcich štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 do takého plánu nie je dotknutá oznamovacia povinnosť a povinnosť pozastaviť prevádzku, ktoré členským štátom v súvislosti s týmito opatreniami ukladá článok 108 ods. 3 ZFEÚ, ani zlučiteľnosť týchto opatrení s vnútorným trhom.

2. Pokiaľ v termíne stanovenom v pláne zatvorenia schválenom Komisiou nedôjde k zatvoreniu výrobných jednotiek, ktorým bola udelená pomoc podľa odseku 1, dotknutý členský štát musí vrátiť plnú sumu udelenej pomoci za celé obdobie, na ktoré sa vzťahuje plán zatvorenia.

Článok 4

Pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov

1. Štátna pomoc poskytnutá podnikom, ktoré vykonávajú alebo vykonávali činnosť v súvislosti s výrobou uhlia, aby sa im umožnilo pokryť náklady vznikajúce alebo vzniknuté v dôsledku uzatvárania výrobných jednotiek a nesúvisiace s bežnou výrobou, sa môže považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom za predpokladu, že vyplatená suma nepresiahne tieto náklady. Táto pomoc sa môže použiť na pokrytie:

a) nákladov, ktoré vznikli podnikom, ktoré zatvárajú alebo zatvorili výrobné jednotky, vrátane podnikov, ktoré čerpajú pomoc na zatvorenie;

b) náklady, ktoré vznikli niekoľkým podnikom.

2. Kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje odsek 1, sú vymedzené v prílohe. Odsek 1 sa neuplatňuje na náklady, ktoré vzniknú v dôsledku nesúladu s environmentálnymi predpismi.

Článok 5

Kumulácia

1. Maximálna suma pomoci povolená v zmysle tohto nariadenia sa uplatňuje bez ohľadu na to, či sa pomoc v plnej miere financuje zo štátnych prostriedkov alebo ju čiastočne financuje Únia.

2. Pomoc povolená v zmysle tohto nariadenia sa nemôže spájať s inou štátnou pomocou v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ alebo s inými formami financovania Spoločenstvom pre tie isté oprávnené náklady, pokiaľ bude v dôsledku takého prekrývania suma pomoci vyššia ako tá, ktorá bola povolená v zmysle tohto nariadenia.

Článok 6

Oddelenie účtov

Každá pomoc, ktorú prijmú podniky, sa uvedie na účtoch ziskov a strát ako samostatná príjmová položka odlíšená od obratu. Podniky čerpajúce pomoc v zmysle tohto nariadenia si vedú presné samostatné účtovníctvo pre každú výrobnú jednotku a ostatné hospodárske činnosti, ktoré nesúvisia s uhoľným baníctvom. S prostriedkami sa zaobchádza tak, že nie je možné, aby boli prevedené na iné výrobné jednotky, ktoré nie sú súčasťou plánu zatvorenia, ani do iných hospodárskych činností toho istého podniku.

ODDIEL III

PROCESNÉ USTANOVENIA

Článok 7

Informácie, ktoré majú poskytnúť členské štáty

1. Okrem ustanovení nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES[8] podlieha pomoc uvedená v tomto nariadení osobitným pravidlám ustanoveným v odsekoch 2 až 6.

2. Členské štáty, ktoré majú v úmysle udeliť pomoc na zatvorenie uvedenú v článku 4, oznámia plán zatvorenia dotknutých výrobných jednotiek Komisii. Tento plán musí obsahovať aspoň tieto údaje:

a) určenie výrobných jednotiek;

b) skutočné alebo odhadované výrobné náklady pre každú výrobnú jednotku na jeden uhoľný rok;

c) odhadovanú výrobu uhlia na jeden uhoľný rok vo výrobných jednotkách, ktoré sú predmetom plánu zatvorenia;

d) odhadovanú sumu pomoci na zatvorenie na uhoľný rok.

3. Členské štáty oznamujú každú zmenu a doplnenie plánu zatvorenia Komisii.

4. Členské štáty oznamujú každú pomoc, ktorú majú v úmysle udeliť uhoľnému priemyslu počas uhoľného roka v zmysle tohto nariadenia. Predkladajú Komisii všetky podrobnosti dôležité pre výpočet predvídateľných výrobných nákladov a ich vzťah s plánmi zatvorenia oznámenými Komisii podľa odseku 2.

5. Členské štáty informujú Komisiu o sume a výpočte skutočne vyplatenej pomoci počas uhoľného roka najneskôr šesť mesiacov po ukončení tohto roka. Pokiaľ dôjde ku korekciám

[8] Ú. v. ES L 83, 27. 3. 1999, s. 1.

súm pôvodne vyplatených počas daného uhoľného roka, členské štáty budú informovať Komisiu pred skončením nasledujúceho uhoľného roka.

6. Pri oznamovaní pomoci uvedenej v článkoch 4 a 5 a pri informovaní Komisie o skutočne vyplatenej pomoci musia členské štáty poskytnúť všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje na overenie súladu s ustanoveniami tohto nariadenia.

ODDIEL IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 8

Vykonávacie opatrenia

Komisia prijme všetky potrebné opatrenia na vykonávanie tohto nariadenia. Môže ustanoviť spoločný rámec na oznamovanie informácií uvedených v článku 7.

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie. Uplatňuje sa od 1. januára 2011.

2. Tomuto nariadeniu končí účinnosť 31. decembra 2026.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli [...]

Za Radu
predseda
[...]

PRÍLOHA

Vymedzenie nákladov uvedených v článku 4

1. Vzniknuté náklady a rezervy len tých podnikov, ktoré uzatvárajú výrobné jednotky

Výlučne tieto kategórie nákladov, a to len vtedy, ak sú dôsledkom zatvorenia jednotiek vyrábajúcich uhlie.

a) náklady na výplatu dávok sociálneho zabezpečenia vyplývajúce z odchodu pracovníkov do dôchodku skôr, než dosiahnu zákonný dôchodkový vek;

b) iné mimoriadne výdavky na pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie;

c) výplaty dôchodkov a dávok mimo zákonného systému pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, a pracovníkom oprávneným na takéto platby pred zatvorením;

d) náklady kryté podnikmi na opätovnú adaptáciu pracovníkov, aby im pomohli získať nové zamestnanie mimo uhoľného priemyslu, najmä náklady na odborné preškolenie;

e) bezplatná dodávka uhlia pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, a pracovníkom, ktorí mali na takúto dodávku nárok pred zatvorením, alebo jej peňažný ekvivalent;

f) zostatkové náklady vyplývajúce z administratívnych, právnych a daňových ustanovení určených pre uhoľný priemysel;

g) ďalšie podpovrchové bezpečnostné práce vyplývajúce zo zatvorenia výrobných jednotiek;

h) náhrada škody spôsobenej pri ťažbe za predpokladu, že ju spôsobili výrobné jednotky, ktoré sú predmetom zatvorenia;

i) náklady súvisiace s asanáciou bývalých uhoľných ťažobných lokalít, najmä:

- zostatkové náklady vyplývajúce z príspevkov organizáciám zodpovedným za dodávku vody a za odstránenie odpadovej vody,

- ostatné zostatkové náklady vyplývajúce z dodávok vody a odstraňovania odpadovej vody;

j) zostatkové náklady na zaplatenie zdravotného poistenia bývalým baníkom;

k) náklady súvisiace so zrušením alebo zmenou platných zmlúv (v maximálnej hodnote 6 mesiacov výroby);

l) mimoriadny odpis za predpokladu, že k nemu došlo v dôsledku zatvorenia výrobných jednotiek.

Nárast hodnoty pozemkov sa odpočíta od oprávnených nákladov v kategóriách g), h) a i).

2. Vzniknuté náklady a rezervy niekoľkých podnikov

a) nárast príspevkov mimo zákonného systému na pokrytie nákladov sociálneho zabezpečenia ako výsledok zníženia počtu prispievateľov po zatvorení výrobných jednotiek;

b) výdavky vyplývajúce zo zatvorenia výrobných jednotiek na dodávku vody a odstránenie odpadovej vody;

c) nárast príspevkov orgánom zodpovedným za dodávku vody a odstránenie odpadovej vody za predpokladu, že tento nárast je výsledkom nižšej výroby uhlia po zatvorení výrobných jednotiek, na ktoré sa vzťahoval výber poplatkov.